

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН

КОМПОЗИЦИЯ ОТ ФОРМА, ЦВЯТ И ТЕХНОЛОГИИ

материал на Андреа Кандела

Едва шестнадесет са годините, минали от началото на новия век. Години, в които човечеството претърпя фундаментална промяна, започнала още в края на миналото хилядолетие. Явлението, за което говоря, е по-скоро процес, а процесът е по-скоро революция. Революция, която промени схващанията ни за възможностите на дигиталните технологии и доближи сценариите на научнофантастичните филми до нашето ежедневие. Промяната в областта на комуникациите и компютърните науки измени концепциите за провеждането на политики, разруши бариерите при общуването, преобърна с главата надолу разбиранията за провеждането на успешен бизнес. Не остана област или аспект от живота ни, който да не е засегнат от тази промяна.

Светът около нас се рекомпозира, придоби, и продължава да придобива, нови форми и цветове, зад всяка от които стои изкуството на графичния дизайнер. Зад всяко лого или емблема, зад всеки филм или книга, дори зад списанието, което държите в ръцете си, се крие трудът на естети, които знаят как да боравят с новите технологии и желаят да създадат нещо, което да задоволи жаждата за красотата.

Какво е графичен дизайн?

Все пак, ако трябва да конкретизираме и да дадем отговор на въпроса - какво представлява графичният дизайн, думата, която търсим е - процес. Процес на създаване на визуално изображение, използвайки като елементи думи, символи и цветове. Целта на графичния дизайнер е тези елементи да се комбинират или, както самият дизайнер би се изразил, да се композират, съз-

давайки изцяло ново творение или продукт. Трудът на графичния дизайнер може да приеме много форми: логота, емблеми, вестници, списания, плакати, книги, реклами, филми и много др., но в основата си мисията му е да привлече нашето внимание и да предизвика реакция от наша страна.

Какво се изучава?

Работата на графичния дизайнер докосва много аспекти на човешката култура. Именно поради тази причина в самото начало на обучението по специалността се набляга на хуманитарни дисциплини като естетика, теория на изкуството, митология, религия, култура и семиотика, обща история на изобразителното изкуство, български език и др. Паралелно с придобиването на добра обща култура и изграждането на артистичен мироглед започва задълбочаването в специализирани дисциплини в областта на изкуството като приложни и практични аспекти в графичния дизайн, композиция във визуалните изкуства, етиюд и портрет, практическо приложение на плаката, цветознание, комбинаторика, перспектива, техника и технологии, техника на осветлението, презентирание в графичния дизайн и композиционни похвати в графичния дизайн. Заедно с това се изучават и съвременни комуникационни и компютърни науки като компютърно създаване и обработка на изображения, компютърни средства за графичен дизайн, компютърно проектиране и всеки нов софтуер или компютърна програма, която би могла да спомогне за създаването на краен продукт. Графичният дизайнер винаги трябва да бъде в крак с новите технологии.

Как се кандидатства?

Както можете да си представите, кандидатстването е много различно от традиционните специалности и няма конкретен отговор, защото малкото висши учебни заведения в България, които предлагат програми по графичен дизайн, имат различни подходи към приема на студенти. Разбира се, трябва да имаш завършено средно образование и трябва успешно да си взел матурирните. Оттук нататък пътеките за различните вузове се раздалечават.

Университети в България

След известно проучване човек осъзнава, че не е лесно да откриеш университет, който да предлага точно тази специалност.

В Националната художествена академия бакалавърската програма се нарича „Рекламен ди-

зайн“ и в нея има катедра по графичен дизайн. Кандидатстването става чрез два тежки изпита по рисуване по натура и по специалността. Вторият изпит по специалността е в две части:

- I част - обемно изобразяване в цвят на ахроматична композиция от ръбести геометрични тела (плътни и ажурни)
- II част - рекламното панно на зададена тема. Темите покриват областите - промишленост, култура, спорт.

Другият университет, който има бакалавърска програма по графичен дизайн, е Нов български университет. Кандидатстването там изисква гържането на тест по общообразователна подготовка (ТОП), чиято оценка се комбинира с оценката от зрелостните изпити. Други вузове, които предлагат специалността, са Техническият университет и Великотърновският университет.

Водеци университети в чужбина

Когато говорим за иновативен и оригинален дизайн, Западът диктува тенденциите. Водещата страна в областта е САЩ, която държи 7 от местата в топ 10 на университетите по изкуство и дизайн в света. Институции като Massachusetts Institute of Technology (MIT) и Rhode Island School of Design (RISD) държат второто и третото място, но номер едно е британският Royal College of Art. Това показва, че европейските университети не отстъпват на американските. Държави като Великобритания, Италия, Финландия и Нидерландия предлагат образование на най-високо ниво и за разлика от България в повечето от тях се изисква представянето на портфолио с твои творби и лично събеседване.

Реализация в България

Завършилите графичен дизайн могат да вpletат уменията си в безброй различни сфери. Те могат да упражняват проектантска, конст-рук-

**ГРАФИЧНИЯТ ДИЗАЙН Е ПРОЦЕСЪТ
НА СЪЗДАВАНЕ НА ВИЗУАЛНО
ИЗОБРАЖЕНИЕ, ИЗПОЛЗВАЙКИ КАТО
ЕЛЕМЕНТИ ДУМИ, СИМВОЛИ И ЦВЕТОВЕ**

торска и високотехнологична художественоизпълнителска дейност в областта на рекламния дизайн, телевизията, книгоиздаването, печата и всеки бизнес, който иска да има лице пред света. Българският пазар е жаден за качествени кадри в областта. Ако, все пак, бъдем откровени със себе си, трябва да кажем, че много от компаниите, търсещи графични дизайнери, се заемат сами със задачата да потърсят талантиливи и мотивирани млади хора и да ги обучат сами. Реалнос-

тма в България е, че не ти е нужна диплома, за да практикуваш професията.

Този факт има две страни – добра: неограничени възможности за развитие и гъвкавост; и лоша – липса на адекватна връзка между висшите учебни заведения и техният начин на преподаване и нуждите на пазара. Линията образование – бизнес не е прекъсната, тя е несъществуваща. Съветът за желаещите да се учат и развиват в сферата на графичния дизайн е да започнат стаж в някоя компания и да развиват придобитите умения във всеки свободен момент.

Реализация в чужбина

Шансовете за реализация в чужбина са много по-големи, особено за талантливите дизайнери. Фактът е лесен за обяснение – сферите, в които може да се реализираш, са многобройни, а западният бизнес не се скъпи по отношение на качествено представяне на продуктите си.

Компаниите в Европа и САЩ са готови да платят огромни суми, за да изградят корпоративната си визия и да влязат

ТРУДЪТ НА ГРАФИЧНИЯ ДИЗАЙНЕР МОЖЕ ДА ПРИЕМЕ МНОГО ФОРМИ

под кожата на потребителя с разпознаваемо лого, с лесен за ползване и изчистен откъм дизайн сайт, с посланието, което искат да предават на публиката. В конкурентната

среда на съвременния бизнес малките неща правят разликите между един или друг продукт, или идея. Дизайнерът е там именно затова – да направи разликата.

Най-добрите университети в Европа

Класиране	Висше училище	Държава
1	Royal College of Art	Великобритания
2	University of Arts London	Великобритания
3	Politecnico di Milano	Италия
4	Goldsmiths, University of London	Великобритания
5	University of Oxford	Великобритания
6	Aalto University	Финландия
7	Design Academy Eindhoven	Холандия